

Indkaldelse af ansøgninger under Indstillingsudvalg for bæredygtig byudvikling

Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter

Overblik

Indsatsområde: Levende og bæredygtige bymidter.

Potentielle ansøgere: Kommuner med byer med mellem 4.000 og 20.000 indbyggere*.

Finansiering: Op til 55 mio. kr. fra EU's Regionalfond. For hver ansøgning gælder et minimumsbudget på 5 mio. kr. Der kan maksimalt ansøges om i alt 15 mio. kr. i tilskud.

Støtteprocent: Op til 60 pct. i Region Sjælland og op til 40 pct. i øvrige regioner.

Projektperiode: Projekter skal økonomisk og indholdsmæssigt være afsluttet senest den 31. december 2028.

Bymidtestrategi: Alle deltagende bymidter skal have en eksisterende helhedsorienteret bymidtestrategi, der er politisk vedtaget, og som anvendes i forbindelse med den strategiske udvikling i den pågældende bymidte.

Ansøgningsperiode: Fra den 20. maj 2025 til den 3. november 2025 kl. 12.00.

Webinar: Der afholdes to webinarer ifm. denne annoncering. Første webinar afholdes torsdag den 12. juni 2025 kl. 10.00-11.00, mens andet webinar afholdes tirsdag den 12. august 2025 kl. 10.00-11.30.

* Baseres på data fra Danmarks Statistik (seneste opgørelse).

1. Baggrund

Mange mindre og mellemstore bymidter i Danmark er udfordrede på at fastholde butiksudbuddet og andre funktioner, der tidligere var en integreret del af bymidten. Presset på de danske bymidter udgør et problem for lokale erhvervsdrivendes indtjeningsmuligheder og for borgere, der oplever en funktionsudtømmning af deres lokalsamfund. Samtidig påvirker udfordringerne den lokale sammenhængskraft og risikerer at fjerne bymidterne som et naturligt socialt mødested, hvis ikke der gøres en indsats for at udvikle attraktiviteten af bymidterne i mindre danske byer.

Bymidterne er udfordrede af en række strukturelle tendenser, der samlet skaber behov for handling og nytænkning af bymidtens rolle. Blandt de største udfordringer for bymidter i mindre og mellemstore danske byer er urbaniseringen, der i mange år har betydet en stigende tendens til fraflytning fra landdistrikterne til de større byer på landsplan eller hovedbyen i den pågældende kommune. Samtidig betyder ændringer i adfærds- og forbrugsmønstre, herunder særligt en fortsat stigende nethandel, at stadig flere mennesker ikke har behov for at bruge bymidten til at klare diverse indkøb og gøremål. Ovenstående udfordringer har bl.a. medvirket til, at antallet af butikker på landsplan er faldet med 21 pct. fra 2006 til 2020. Udviklingen synes ikke at være vendt de seneste år, og især perioden under og efter covid har været meget svingende for detailhandlen. Det er imidlertid ikke kun udbuddet af private services, der er reduceret, men også offentlige, hvilket forstærker effekten af de ændrede adfærds- og forbrugsmønstre.

Konsekvenserne af de aktuelle udfordringer er, at der skal tænkes i nye baner for at sikre levende, attraktive og meningsfulde bymiljøer. Den daværende regering nedsatte i august 2020 Partnerskab for levende bymidter, som har sat fokus på at fastholde og understøtte levende bymidter i mindre og mellemstore byer. Partnerskabet vurderede, at de danske bymidter skal udvikles til at være multifunktionelle aktivitets- og mødesteder, hvis de skal overleve. Handels- og butiksliv kan ikke drive udviklingen i bymidterne alene, og der er derfor behov for en omstilling, hvor bymidterne igen skal rumme foreningsliv, uddannelsestilbud, kulturinstitutioner, rekreative områder, multifunktionelle byrum, arbejdspladser og en levende bygningskultur. Skal denne transformation muliggøres, er der behov for, at de danske kommuner, der har en strategi/handleplan for omstilling af en eller flere bymidter, kan finde finansiering til at realisere strategien.

Partnerskab for levende bymidter har peget på, at problemstillingen i bymidterne er yderst kompleks, da den går på tværs af brancher, fagområder og myndigheder. Derfor kræver det en bred, tværfaglig og langsigtet indsats, hvis man skal omstille bymidterne fra de traditionelle handelscentre til multifunktionelle, bæredygtige aktivitetscentre.

På baggrund af ovenstående indkalder Indstillingsudvalg for bæredygtig byudvikling ansøgninger inden for temaet *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter*, der giver mulighed for på baggrund af bymidtens strategi at søge midler til konkrete fysiske anlægsinvesteringer i bymidten. Udvalget lægger vægt på projekter, som har til formål at skabe en strukturel transformation af bymidten og som kan skabe gode effektfulde eksempler for fremtidens byudvikling i de mindre og mellemstore byer.

Sideløbende med denne annoncering indkalder indstillingsudvalget også ansøgninger inden for temaerne *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv* for de byer, som allerede har en bystrategi, som har behov for at omstille virksomhederne i bymidteerhvervene, så de gøres mere robuste og i højere grad kan tilpasse sig de løbende forandringer med fx øget nethandel, fraflytning, nye markedsbehov mv., samt til *Bystrategier og bysamarbejder* for de byer, der ikke har en bystrategi og som ønsker at søge tilskud til udviklingen heraf.

2. Organisering af indsatsen

Kommuner med byer med mellem 4.000 og 20.000 indbyggere kan være tilsagnsmodtagere. Byer med under 4.000 indbyggere er ikke omfattet af indsatserne.

Det er Danmarks Statistiks definition og seneste opgørelse af indbyggertallet for byer, der er gældende ved ansøgningstidspunktet¹. Ansøger kan finde opgørelsen her.

Indsatsen skal gennemføres i regi af de projekter, der på baggrund af denne annoncering opnår tilsagn om tilskud. Hvert projekt forankres hos en tilsagnsmodtager, der efter accept af tilsagnsvilkår varetager projektledelse og -administration på eventuelle økonomiske partneres vegne og som dermed er ansvarlig for projektets gennemførelse.

¹ Danmarks Statistiks data fra tabellen BY1: Folketal 1. januar efter byområder, landdistrikter, alder og køn anvendes.

Søges der om et projekt, der går på tværs af flere byer og kommuner, skal én kommune være tilsagnsmodtager på vegne af alle økonomiske partnere. Såfremt projektet gennemføres på flere lokaliteter, skal sammenhængen yderligere begrundes.

Organisering af jeres projekt skal beskrives i afsnit 3.2.3. *Projektets organisering* i det elektroniske ansøgningsskema.

3. Indhold

Projektansøgninger til *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter* skal ligge inden for annonceringens rammer og regionalfondsprogrammets prioritet 4 *Levende og bæredygtige bymidter*, der har det overordnede mål at fremme en integreret og inklusiv social, økonomisk og miljømæssig udvikling, kultur, naturarv, bæredygtig turisme og sikkerhed i byområder, og under indsatsområde D. *Midler til fysisk omstilling*. Der kan herudover søges om støtte til aktiviteter under indsatsområdet C. *Virksomheds- og kompetenceudvikling* og A. *Facilitering og etablering af formelle privat-offentlige bysamarbejder*.

Aktiviteterne til fysisk omstilling skal i udgangspunktet gennemføres i én bymidte, men der er mulighed for at gennemføre fysisk omstilling i flere byer, hvis ansøger kan redegøre for en klar sammenhæng eller synergi. Projekter kan gennemføres i partnerskaber mellem kommuner, virksomheder, handelsstandsforeninger m.fl. Der kan dog kun være én tilsagnsmodtager i et projekt. Det er kun kommuner, der kan være tilsagnsmodtagere under denne indsats.

Kommuner skal iagttage relevant lovgivning, herunder fx kommunalfuldmagtsreglerne og lov om erhvervsfremme.

Programfastsatte krav til annonceringen

Målgruppe

Målgruppen for indsatsen vedrørende fysisk omstilling er bymidter i byer med mellem 4.000 og 20.000 indbyggere og som har en politisk vedtaget bymidtestrategi. Det er kommuner, hvor bymidterne ligger, der er målgruppe for gennemførelsen af indsatsen.

Det er Danmarks Statistiks seneste opgørelse af indbyggertallet, der er gældende ved ansøgningstidspunktet. Ansøger finder opgørelsen [her](#).

For indsatsen vedrørende virksomheds- og kompetenceudvikling, er det kun virksomheder fra de omfattede bymidter i målgruppen, der kan deltage i projektet. Alle virksomheder, der deltager i projektet, skal være placeret i en by med mellem 4.000 og 20.000 indbyggere som har en politisk vedtaget bymidtestrategi.

Helhedsorienteret bystrategi

Regionalfondsprogrammet stiller krav om, at alle byer, der skal deltage i projektet, har en helhedsorienteret bystrategi. Byer, der ikke har en helhedsorienteret bystrategi, kan ikke deltage i projektets aktiviteter. Bystrategien skal være politisk vedtaget og være den strategi, der anvendes i forbindelse med den strategiske udvikling i den pågældende bymidte.

Den helhedsorienterede bystrategi skal i relevant omfang beskrive en integreret indsats i forhold til økonomiske, klima- og miljømæssige, demografiske og sociale udfordringer i de enkelte byområder. Bystrategien skal også i relevant omfang tage højde for at fremme sammenhængen mellem by og land, og den skal være baseret på relevante socioøkonomiske analyser. Bystrategien skal endvidere indeholde en strategisk/fysisk del og forholde sig til bymidtens målgrupper. Bystrategien skal være udarbejdet af de relevante urbane, lokale og territorielle myndigheder eller organer.

Bystrategien skal vedlægges ansøgningen og der skal være en sammenhæng mellem strategien og de projektaktiviteter, der ansøges om. Ansøger skal beskrive, hvordan de aktiviteter, der fremgår af ansøgningen, hænger sammen med bystrategien i afsnit 3.5.1 *Udvælgelseskriterie A* i det elektroniske ansøgningsskema.

Bemærk

Hvis ovenstående rammer og krav til ansøgningen og projektet ikke er opfyldt, vil ansøgningen ikke blive vurderet i forhold til udvælgelseskriterierne (se afsnit 5). Erhvervsstyrelsen vil, uden forelæggelse for indstillingsudvalget, give afslag på ansøgninger, der ikke opfylder de formelle krav i ansøgningsrunden.

Fysisk omstilling af bymidterne

Den fysiske omstilling skal overvejende foregå i én bymidte og have markant strukturel betydning for bymidten. De fysiske investeringer skal have ophæng i den respektive bys bymidtstrategi (primært den strategisk/fysiske del) og bidrage til at skabe en levende og bæredygtig bymidte. Projekter kan med fordel være nytænkende og nyskabende og gerne på sigt skabe grundlag og inspiration for nye kommende bymidtprojekter.

Søges der om projekter, der er et samarbejde mellem flere kommuner, skal indsatsen primært foregå i én bymidte, men der er herudover mulighed for mindre anlægsinvesteringer i øvrige bymidter, der deltager i projektet. Såfremt projektet gennemføres på flere lokaliteter, skal sammenhængen yderligere begrundes.

Den fysiske omstilling af anlæg/faciliteter skal bidrage til at skabe et samlende byrum med fokus på et bæredygtigt miljø, klimatilpasning, grønne områder, biodiversitet og et bæredygtigt byliv. Den fysiske omstilling kan desuden inkludere etablering eller renovering af faciliteter, som fungerer som sociale mødesteder i bymidten.

Muligheden for at søge om midler til fysisk omstilling af bymidten inkluderer både støtte til etablering af nye faciliteter og transformering af eksisterende bygningsmasse og anlæg i bymidten. Der kan fx søges om midler til fornyelse af bevaringsværdige bygninger/kulturmiljøer, fornyelse af havnemiljøer (hvis de er i sammenhæng med bymidten), etablering af grønne arealer/byrum, opholdsfaciliteter samt klimatilpasning af bymidten. De fysiske anlæg kan med fordel have en dobbeltfunktion, således at anlæg fx også har en klimasikringsdimension. Ligeledes kan der søges om midler til etablering af velfærdscentre, der har sammenhæng til bymidten.

Eksempler på faciliteter eller infrastruktur, der kan forbedre bymidten:

- Forbindelser der skaber eller styrker sammenhæng mellem funktioner i bymidten eller i relation til bymidten, der kan skabe bæredygtigt byliv gennem fx nye byrum eller rekreative/grønne områder
- Etablering af bæredygtige multifunktionelle anlæg der fx retter sig mod særlige målgrupper eller aktiviteter i bymidten, klimasikring, biodiversitet eller andre typer af anlæg
- Anlæg af faciliteter i bymidten, som fx grønne områder, lommeparker, aktivitetsområder eller andet, der styrker bymidtens sociale mødesteder og byens sammenhængskraft gennem fx adgangen til ophold i og brug af bymidten
- Bevaring og/eller fornyelse af kulturmiljøer/bygninger til fx nye funktioner i bymidten

New European Bauhaus (NEB)

NEB er et initiativ, der er sat i gang af EU-Kommissionen, med fokus på at facilitere og sætte retning for en transformation af samfundet ud fra tre hovedprincipper om bæredygtighed, æstetik og inklusion.

NEB er en bevægelse, der gerne vil bidrage til at bygge bro mellem videnskab, teknologi, kunst og kultur. Målet er bl.a. at styrke grøn og digital omstilling og at afhjælpe de udfordringer, som omstillingen medfører. Denne annoncering giver mulighed for at iagttage principperne fra NEB og at lade sig inspirere af bevægelsen. [Læs mere på initiativets hjemmeside.](#)

Virksomheds- og kompetenceudvikling

I projekter, der vedrører fysisk omstilling af bymidten, er der mulighed for, at der i mindre omfang, kan indgå en lokal virksomheds- og kompetenceudviklingsindsats. Det betyder, at maksimum 10 pct. af budgettet kan omfatte udgifter til aktiviteter vedrørende lokal virksomheds- og kompetenceudvikling. Projektet skal overvejende indeholde fysisk omstilling af bymidten.

Ønsker man at gennemføre større kompetenceudviklingsprojekter enten uden fysisk omstilling af bymidten eller som en større indsats parallelt med den fysiske omstilling, henvises til annonceringen *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv*, som er åben.

Målgruppen for aktiviteter vedrørende omstilling og udvikling af bymidteerhvervene omfatter både detailhandlen og service- og liberale erhverv.

Virksomheds- og kompetenceudviklingsaktiviteter skal tilpasses det lokale bymidteerhvervsliv til at håndtere nye udfordringer ved at gøre virksomhederne mere robuste, løfte det lokale erhvervsliv i bymidten og styrke forudsætningerne for at bevare et levende erhvervsliv i bymidten.

Indsatsen skal som udgangspunkt foregå i den bymidte, hvor der gennemføres en fysisk omstilling af bymidten, men vil kunne gennemføres i samarbejde med flere byer og/eller kommuner, hvis ansøger kan redegøre for en klar sammenhæng eller særlige behov for samarbejde mellem byerne.

Det er et krav, at alle de bymidter, der deltager i projektet, er omfattet af målgruppen og har en allerede udarbejdet helhedsorienteret bystrategi, jf. afsnit 3 *Programfastsatte krav til annonceringen*.

Indsatser vedrørende omstilling af bymidteerhvervene kan tage afsæt i aktiviteter, der fx enten udvikler nye eller opdaterer virksomhedernes eksisterende forretningsmodeller/planer/handlingsplaner. Der kan fx gennemføres kompetenceudvikling, fx fælles workshops, individuelle forløb, håndholdte eller kollektive forløb, der er målrettet virksomhedernes og medarbejdernes behov.

Forløbene skal bidrage til at styrke de ansattes færdigheder inden for fx digital omstilling, markedsføring, kundeservice, oplevelsesøkonomi, turisme, grøn omstilling, cirkulær økonomi mv.

Kompetenceudviklingsforløb skal være uformel opkvalificering og kompetenceforløb, herunder fx også arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) og lignende. Forløbene kan således ikke være formelle uddannelser.

Det er et krav, at udvikling/opdatering af forretningsmodeller/planer samt afvikling af kompetenceudviklingsforløb for hver enkelt virksomhed og medarbejder kan dokumenteres.

Til at varetage aktiviteter vedrørende virksomheds- og kompetenceudvikling kan inddragelse af forskellige regionale eller landsdækkende aktører være relevant. Det kan fx både være som eksterne konsulenter eller som økonomiske partnere. Varetagelse af aktiviteter vedrørende virksomheds- og kompetenceudvikling skal ske inden for rammerne af lov om erhvervsfremme, herunder særligt §14 i lov om erhvervsfremme, hvis det er offentlige aktører, der gennemfører aktiviteterne.

Bemærk

Der kan ikke under denne annoncering ansøges om midler til virksomheds- og kompetenceudvikling alene uden anlægsinvesteringer. Der kan omvendt godt søges om midler alene til den fysiske omstilling af bymidten.

Facilitering og etablering af formelle privat-offentlige bysamarbejder

Der kan i projektet etableres eller faciliteres formelle bysamarbejder, der skal bidrage til at styrke processen omkring omstillingen i de enkelte bymidter i projektperioden.

Der kan fx søges om midler til at facilitere omstillingsprocessen ved et bredt samarbejde af relevante aktører og ved at kompetenceudvikle nøglepersoner, der kan medvirke til etablering og facilitering af formelle bysamarbejder. Der kan søges midler til en tidsbegrænset indsats med at facilitere nye eller eksisterende bysamarbejder. Det kan fx være i form af kompetenceudviklingsforløb, konsulentbistand eller tidsbegrænset sekretariatsbetjening af erfagrunder på tværs af kommuner. Der kan i regi af bysamarbejderne afholdes arrangementer eller events, der retter sig mod involvering og inddragelse af borgerne i omstillingsprocessen, fx workshops, informationsevents eller andre typer af events, der inddrager civile aktører eller bidrager til bysamarbejdets omstillingsproces. Hvis der allerede findes et etableret bysamarbejde kan der søges til aktiviteter, der afholdes i regi af bysamarbejdet i forbindelse med omstillingsprocessen i projekter.

Projektindhold skal beskrives i afsnit 3.2 *Projektets indhold* i det elektroniske ansøgningsskema.

4. Administrative rammer for ansøgningen

I ansøgningsskemaet (se afsnit 7 nedenfor) skal ansøger være opmærksom på at få valgt den rigtige fond, prioritet, kontoplan, indsatsområde samt geografi.

Ansøgningen skal som minimum indeholde:

Budget og kontoplan

Ansøgninger til denne indsats skal anvende kontoplanen "7 pct." eller "15 pct.".

[Find vejledning til kontoplanen på hjemmesiden her.](#)

Ansøger kan få tilsendt en Excel-budgetskabelon ved at henvende sig til annonceringens kontaktpersoner (se afsnit 7).

Bemærk, at udgifter til køb af jord maksimalt kan udgøre 10 pct. af de samlede støtteberettigede udgifter. For forladte grunde og tidligere industrigrunde med bygninger hæves denne grænse til 15 pct.

Bemærk, at maksimum 10 pct. af budgettet kan omfatte aktiviteter vedrørende virksomheds- og kompetenceudvikling.

Ansøger skal beskrive, hvordan midlerne fordeles over projektperioden og på hvilke konti i den valgte kontoplan. Et fyldestgørende budget indeholder et samlet budget med udgangspunkt i den valgte kontoplan for projektet med relevante beregningsforudsætninger beskrevet i budgetnoterne. Derudover indeholder det et udspecificeret budget for relevante hovedaktiviteter, herunder hvilke partnere der afholder udgifter.

Projektets finansiering

I et regionalfondsprojekt skal det oplyses, hvordan projektets støtteberettigede udgifter finansieres. I et projekt kan EU-støtten som udgangspunkt maksimalt udgøre 40 pct. For Region Sjælland kan EU-støtten dog maksimalt udgøre 60 pct. Ansøger skal beskrive, hvordan den resterende del af udgifterne finansieres, og finansieringen skal fordeles på finansieringskilder.

Det er vigtigt, at projektet er fuldt finansieret, og derfor skal den samlede finansiering af projektet sandsynliggøres på ansøgningstidspunktet. Hvis der er søgt om kontante tilskud til projektet, fx ved andre fonde, skal ansøger forholde sig til, hvordan projektet finansieres, såfremt øvrige kontante tilskud ikke tilvejebringes. Det kan fx være gennem egenfinansiering, som er den sum, som tilsagnsmodtager og de øvrige økonomiske partnere selv skal finansiere, efter de øvrige finansieringskilder er oplyst.

Finansieringen af projektet skal uddybes og beskrives i budgetnoterne i afsnit 5 *Budget* i det elektroniske ansøgningsskema.

Der kan ansøges om maksimalt 15 mio. kr. i tilskud fra Regionalfonden, og projekter skal have et samlet budget på minimum 5 mio. kr.

Brug af standardsats for løn

Lønudgifterne til projektarbejde kan medtages i støttegrundlaget som standardsats. Det er således ikke muligt at anvende faktisk løn under denne annoncering.

Standardsatsen er på 398 kr. pr. time i 2025. Satsen reguleres årligt med pris- og lønudviklingen. Reguleringen bliver oplyst på Erhvervsstyrelsens hjemmeside for EU-programmer. Der kan ikke medtages mere end 160,33 timer pr. måned pr. medarbejder på tværs af projekter. Der kan læses mere om brugen af standardsats i afsnit 11 i [Vejledning om støtteberettigelse](#).

Opfyldelse af Do No Significant Harm-princippet (DNSH)

Programmets tiltag er miljøvurderet efter principperne i den danske miljøbeskyttelseslov og vurderet efter DNSH-princippet, jf. artikel 9, stk. 4 i forordningen (EU) 2021/1060 om fælles bestemmelser. Programmets tiltag er vurderet forenelige med DNSH-princippet, og der er ikke identificeret særlige udfordringer i forhold til miljøet. Alle projektansøgninger skal overholde gældende EU- og dansk lovgivning og skal, når relevant, redegøre for de miljø- og klimamæssige konsekvenser ved projektets udførelse i projektansøgningen.

Klimasikring af anlægsinvesteringer

Det fremgår af de generelle bestemmelser for forvaltning af midler fra Regionalfonden, at medlemsstaterne skal sikre klimasikring af investeringer i infrastruktur, der har en forventet levetid på mindst 5 år.

EU-Kommissionen har udarbejdet en teknisk vejledning, som skal give medlemsstaterne vejledning om klimasikring af investeringer i infrastruktur på tværs af en række forskellige EU-fonde og programmer i programperioden 2021-2027.

Erhvervsstyrelsen har udarbejdet en vejledning, der skal hjælpe ansøgere i vurderingen af, om en given investering er omfattet af kravet om klimasikring. Vejledningen kan findes her: [Vejledning om klimasikring](#).

Ansøgere skal forholde sig til Erhvervsstyrelsens vejledning og, hvis projektet er omfattet af krav om klimasikring, beskrive klimasikringstiltag i form af modvirkning og tilpasning. Det kan desuden være relevant at anvende fx [klimakompasset](#) til beskrivelse og evt. dokumentation af projektets CO₂-aftryk.

Klimasikring af anlægsinvesteringer skal beskrives i afsnit 6.7. *Klimasikring* i det elektroniske ansøgningsskema.

Opretholdelse af investeringen efter projektperioden

Projekter, der vedrører anlægsinvesteringer eller investeringer i infrastruktur, skal sikre, at der ikke inden for de første fem år efter projektets afslutning sker:

- Ophør eller flytning af anlægget,

- Ændring af ejendomsretten til anlægget, så det giver en virksomhed eller offentlig institution en uretmæssig fordel eller
- En væsentlig ændring i øvrigt, der fører til en underminering af projektets oprindelige målsætning.

Hvis ovenstående ikke overholdes, kan støtten kræves tilbagebetalt helt eller delvist, jf. *Vejledning om støtteberettigelse* afsnit 6.5 *Opretholdelse af investeringen efter projektperioden*.

Projektperiode

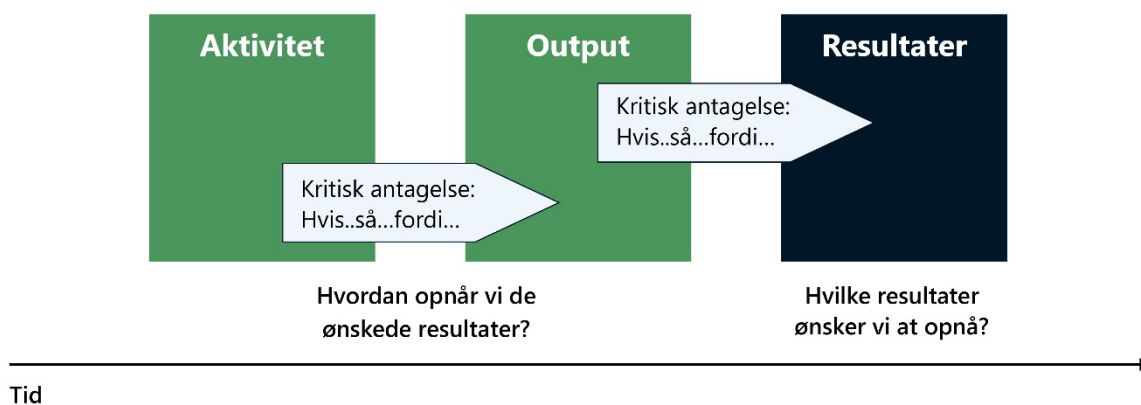
Projektperioden for indsatser til *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter* skal økonomisk og indholdsmæssigt være afsluttet senest den 31. december 2028.

Effektkæde og kritiske antagelser

Ansøgers projektbeskrivelse skal omfatte en klar, og om muligt evidensbaseret effektkæde, som forklarer, hvordan indsatsen konkret vil bidrage til bæredygtig byudvikling og levende bymidter. Effektkæden skal indeholde projektets aktiviteter, output, resultater/effekter, herunder effekter på længere sigt efter projektets afslutning.

Effektkæden skal forklare, hvordan indsatsen bidrager til at løse udfordringer i de udvalgte byer eller byområder. Herudover skal der være en beskrivelse af de kritiske antagelser for at projektet kommer til at virke efter hensigten. Projektets effektkæde skal herudover vise sammenhængen mellem de aktiviteter, som Regionalfonden skal støtte, og den integrerede bystrategi.

Figur 1. Effektkæden

I ansøgningens afsnit 3.4 *Merværdi og forankring* skal ansøger endvidere beskrive, hvordan projektets resultater er kvalitetssikrede og forankrede ift. efterfølgende ejerskab, der sikrer drift, vedligehold og offentlig tilgængelighed.

Indikatorer og måltal

Ansøger skal anvende de definitioner og målemetoder, som fremgår af [indikatorvejledningen](#) for regionalfondsprogrammet. Et projekt skal som minimum forholde sig til hhv. én programfast outputindikator og én programfast resultatindikator. Ansøger skal opstille måltal for projektet samt forklare, hvordan disse er fastsat. Projekter monitoreres på flere programindikatorer i løbet af projektperioden, der opgøres i overensstemmelse med *indikatorvejledningen* for regionalfondens prioritet 4, og som kan findes i *startpakken*.

Projekterne skal forholde sig til følgende programfastsatte indikatorer:

Outputindikatorer:

- Antal bymidter støttet

- Befolkning omfattet af projekter inden for rammerne af strategier for integreret territorial udvikling
- Antal virksomheder, der har modtaget støtte i form af tilskud (herunder mikro-, små-, mellemstore- og store virksomheder)

Resultatindikatorer:

- Private investeringer som svarer til offentlig støtte (herunder tilskud og finansielle instrumenter)
- Antal SMV-personale, der har afsluttet en uddannelse i færdigheder med henblik på intelligent specialisering, industriel omstilling og entreprenørskab

Dertil kan projektet benytte projektspecifikke indikatorer, som ansøger selv vurderer er vigtige for at demonstrere indsatsens effektskabelse, og som projektet selv kan angive i det elektroniske ansøgningsskema. Erhvervsstyrelsen anbefaler dog, at man holder projektspecifikke indikatorer på et absolut minimum og alene anvender sådanne, hvis det er nødvendigt, da projekterne efterfølgende vil skulle måles på både de programspecifikke indikatorer og de projektspecifikke indikatorer.

Evaluering

Det er obligatorisk, at alle projekter, som modtager 3 mio. kr. eller mere i tilskud fra Regionalfonden, skal midtvejsevalueres af en ekstern evaluator, som udpeges af Erhvervsstyrelsen. Udgiften til midtvejsevalueringen afholdes af projektet og kan inkluderes i projektbudgettet som en støtteberettiget udgift. Der skal afsættes 58.000 kr. i projektbudgettet hertil, jf. dokumentet [Evalueringsmuligheder og priser](#), som ansøger kan finde i *startpakken* på hjemmesiden.

Et projekt kan desuden ønske slutevaluering og/eller udvidet evaluering. Udgiften afholdes af projektet og er støtteberettiget, såfremt denne vurderes som relevant og nødvendig af Erhvervsstyrelsen.

For yderligere information om evaluering, samt mulighederne for at tilkøbe en udvidet evaluering, henvises til dokumentet *Evalueringsmuligheder og priser*, der er placeret i *startpakken*. Ifølge *Vejledning om støtteberettigelse* er de timer, som tilsagnsmodtager og de øvrige økonomiske partnere anvender på arbejdet med evalueringen, støtteberettigede. Udgifterne skal medtages i budgettet/regnskabet under kontoen "projektarbejde".

Som operatør/tilsagnsmodtager skal man stå til rådighed ved evaluering og opbevare relevant datamateriale i hele projektperioden.

Revision

Erhvervsstyrelsen har valgt en central projektrevisor for alle projekter under Regionalfonden og Socialfonden Plus i Danmark. Udgiften til revision skal ansøger beregne og indsætte i projektbudgettet under kontolinjen revision.

Udgifter til projektrevisor er støtteberettigede, og priserne fremgår af dokumentet *PwC's prisblad for revisionsydelser*. I henhold til prisbladet fremgår der en række revisionsydelser, som er uafhængige af projekt- eller regnskabsstørrelse, hvorfor disse udgifter skal medtages i

projektbudgettet. Derudover fremgår der en række revisionsydelser, som skal medtages i projektbudgettet, alt afhængig af projekt- eller regnskabsstørrelse. Ansøger vil skulle medtage udgifter til revision af de halvårslige perioderegnskaber, revision af det samlede projektregnskab til slut i projektet samt udgifter til et projektbesøg. Ansøger skal være opmærksom på, at enhedsprisen for revision af perioderegnskaber er pr. halvårligt perioderegnskab. Der skal dermed beregnes to perioderegnskaber pr. år, projektet løber.

Revisionsydelsen partnerrevision medtages alene, hvis en økonomisk partner afholder projektudgifter for minimum 2,5 mio. kr., inkl. det udokumenterede tillæg, jf. *Vejledning om støtteberettigelse*.

Ansøger kan finde prisbladet for revisionsydelser [her](#) eller i *startpakken*, som kan hentes på hjemmesiden.

Ligestilling, inklusion og ikke-forskelsbehandling

Ansøger skal overholde gældende ret, jf. de horisontale grundforudsætninger i regionalfondsprogrammet. Ansøger skal i ansøgningen redegøre for, hvordan der sikres overholdelse af de horisontale principper. Projektansøgninger sagsbehandles af Erhvervsstyrelsen, hvor det bl.a. kontrolleres, om projektets aktiviteter overholder principper om ligebehandling.

Ikke-diskrimination og tilgængelighed for personer med handicap er et generelt princip i det danske samfund, og der findes danske retsregler om forskelsbehandling og tilgængelighed, som projekterne skal overholde, jf. de horisontale grundforudsætninger. I henhold til dansk lov er der forbud mod forskelsbehandling på grund af køn for enhver arbejdsgiver, myndighed og organisation inden for offentlig forvaltning og almen virksomhed.

Offentlige myndigheder skal overholde FN's handicapkonvention, der fx omtaler universelt design og tilgængelighed til ikke alene bygninger, men til produkter og tjenesteydelser i bred forstand. Ingen ansøger vil på grundlag af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering blive forhindret i at ansøge om og opnå støtte.

Vurderes flere ansøgninger at være af samme kvalitet i øvrigt, skal der gives prioritet til ansøgninger, der bedst tilgodeser hensynene til lige muligheder og ikke-diskrimination.

Hvis der ikke i projektansøgningen er taget tilstrækkeligt hensyn til de administrative rammer i afsnit 4, vil Erhvervsstyrelsen/sekretariatet for byudvalget gå i dialog med ansøger med henblik på at få afklaret, om ansøger kan leve op til kravene, inden ansøgningen indstilles til tilsagn eller afslag.

5. Vurdering af ansøgninger

Alle ansøgninger vurderes ud fra krav og scores på de udvælgelseskriterier, der fremgår af denne annoncering. Alle elementer, der lægges vægt på, jf. nedenstående tabel 1, scores på en 6-trinsskala med trinnene 0, 2, 4, 6, 8 og 10. På baggrund heraf udregnes en score for hvert udvælgelseskriterium og en samlet vægtet score.

Den samlede score er et vægtet gennemsnit af scorerne på hvert udvælgelseskriterium. Ansøgninger skal både opnå en samlet score på mindst 6,5 point og mindst 5,0 point på hvert kriterie for at komme i betragtning til tilsagn.

Tabel 1. Udvalgelseskriterier

Kriterium	Vægt
A. Bystrategisk grundlag	25 pct.
Der lægges vægt på, at: - ansøger sandsynliggør, at der, i den politisk vedtagne bystrategi (som er en forudsætning for at søge), i relevant omfang er indeholdt en beskrivelse af en integreret indsats i forhold til fx økonomiske, klima- og miljømæssige, demografiske og sociale udfordringer i de enkelte byområder. Bystrategien skal indeholde en strategisk/fysisk del og forholde sig til bymidtens målgrupper - projektets aktiviteter er et led i og/eller understøtter bystrategien, og at der er en klar sammenhæng mellem projektaktiviteterne og den aktuelle, politisk vedtagne plan for implementeringen af aktiviteterne beskrevet i bystrategien	
B. Fysisk omstilling af bymidten	50 pct.
Der lægges vægt på, at: - det sandsynliggøres, at projektet har markant strukturel betydning, og at den fysiske omstilling af bymidten vil bidrage til at skabe en attraktiv og sammenhængende bymidte - det sandsynliggøres, at den fysiske omstilling af bymidten vil bidrage til at styrke rammerne for det lokale by- og erhvervsliv - klima- og miljømæssig bæredygtighed og biodiversitet, herunder klimasikring, er indtænkt i bygge- og renoveringsprojekter via fx energiløsninger, materialevalg eller genanvendelse af byggematerialer. Det vægtes positivt, hvis anlæg har en dobbeltfunktion (klimasikring), hvis der etableres grønne områder/biodiversitet, hvis der tages udgangspunkt i eksisterende bygninger, eller hvis projektet ligger inden for principperne af New European Bauhaus-initiativet	
C. Projektorganisering og bysamarbejder	25 pct.
Der lægges vægt på, at: - ansøger etablerer eller har et privat-offentligt bysamarbejde med deltagelse af relevante parter, som understøtter omstillingen af bymidten. Bysamarbejdet skal bidrage til, at projektet implementeres i et bredt partnerskab, der sikrer ejerskab og deltagelse fra kommunen, relevante erhverv, organisationer, foreninger, borgere mv. til udvikling af bymidten. Det vægtes positivt, hvis bysamarbejdet skal være eller er formelt	

- projektet gennemføres i en solid projektorganisation med kommunen som ansøger og evt. i samarbejde med andre relevante aktører

Metode til fordeling af midler

Indstillingsudvalget udvælger og indstiller projekter til tilsagn og afslag til Erhvervsstyrelsens afgørelse om anvendelse af tildelte midler fra Den Europæiske Regionalfond vedrørende bæredygtig byudvikling. Indstillingsudvalget for bæredygtig byudvikling kan i fordelingen af midler vægte ansøgningernes kvalitet, som udtrykt gennem udvælgelseskriterierne, og tage et særligt hensyn til, at ca. 31,5 pct. af de samlede EU-midler skal komme sjællandske virksomheder/borgere til gavn, jf. Region Sjællands status som overgangsregion i Regionalfondens 2021-2027. Det betyder, at indstillingsudvalget på tværs af de tre sideløbende annonceringer, *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter*, *Bystrategier og bysamarbejder* og *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv*, under regionalfondens prioritet 4, tager hensyn til Region Sjællands særlige status som overgangsregion, hvor ca. 26,5 mio. kr. er afsat.

Hvis den økonomiske ramme ikke kan imødekomme det fulde ansøgte beløb for alle projekter, der har opnået en score på over 6,5 point, dvs. at puljen er overansøgt med kvalificerede ansøgninger, vil det være muligt for indstillingsudvalget at indstille projekter til delvist tilsagn, såfremt projekternes aktiviteter tillader det. Det kan fx være nedskalering af projektets aktiviteter.

Hvis den samlede økonomiske ramme for annonceringen ikke kan udmøntes, fx på grund af et utilstrækkeligt antal ansøgninger, der lever op til annonceringens programfastsatte krav, men scorer under 6,5 point på udvælgelseskriterierne, eller hvis puljen modtager for få ansøgninger, kan overskydende midler overgå til indstillingsudvalgets øvrige annonceringer *Bystrategier og bysamarbejder* og *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv*.

6. Finansiering

Med denne annoncering udbyder Indstillingsudvalg for bæredygtig byudvikling op til 55 mio. kr. i finansiering.

Der kan ansøges om støtte fra Regionalfondens til projekter med et budget på minimum 5 mio. kr., og der kan maksimalt ansøges om i alt 15 mio. kr. i tilskud.

Projekter kan have en støtteprocent på maksimalt 40 pct. Projekter i Region Sjælland kan dog have en støtteprocent på maksimalt 60 pct., da Region Sjælland har status som en overgangsregion i EU's Regionalfond.

Projektets øvrige finansiering kan være kontante tilskud fra såvel private som offentlige givere eller udgøres af projektpartnerenes egenfinansiering, herunder timer mv. Se afsnit 4 *Projektets finansiering* i *Vejledning om støtteberettigelse*.

Indstillingsudvalg for bæredygtig byudvikling tager forbehold for, at EU-tilskuddet i annonceringen kan reduceres. Den endelige størrelse af det annoncerede beløb er afhængig af udbetalingen og fordelingen af et særligt fleksibilitetsbeløb, som foreløbigt er allokeret i Regionalfondsprogrammet. Dette har sin baggrund i de særlige EU-regler for EU-fonde, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2021/1060, artikel 18, hvorefter tildelingen af fleksibilitetsbeløbet afhænger af Kommissionens godkendelse. Afklaring forventes i løbet af 2025.

EU's statsstøttere regler mv.

Alle projekter og aktiviteter vil blive vurderet i forhold til relevante regler, herunder navnlig EU's statsstøtte- og udbudsregler.

Al offentlig støtte til virksomheder skal som udgangspunkt anmeldes til Europa-Kommissionen, hvis betingelserne i statsstøttere reglerne er opfyldt, jf. artikel 107, stk. 1 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. Der er eksempelvis tale om anmeldelsespligtig statsstøtte, når en *virksomhed* (en retlig enhed, der udøver økonomisk aktivitet) modtager offentlige midler til aktiviteter, der gør, at denne får en bedre position på markedet end de virksomheder, der ikke modtager støtte. Dette er tilfældet ved både kontante tilskud og i de situationer, hvor ydelser stilles helt eller delvist gratis til rådighed.

Der gælder en række særlige regler for, hvornår offentlig støtte alligevel kan ydes. Disse særlige regler omfatter under denne annoncering *de minimis-forordningen* og *den generelle gruppefritagelsesforordning*.

Ansøger skal i forbindelse med tilrettelæggelsen af projektet være opmærksom på evt. statsstøtte til partnere i projektet såvel som til ansøger selv.

Ansøger kan læse yderligere om statsstøtte i [Vejledning om støtteberettigelse](#) på vores hjemmeside.

De minimis-forordningen

De minimis-forordningen² indebærer, at en enkelt virksomhed³ kan modtage op til EUR 300.000 (ca. 2,2 mio. kr.) over en periode på 3 år.

Anvendelse af reglerne kræver, at en virksomhed kan modtage de minimis-støtten inden for støtteløftet. Dette dokumenteres ved, at virksomheden underskriver en de minimis-erklæring, inden støtten gives. Erklæringen kan findes på vores [hjemmeside](#).

En statsstøtteløsning under de minimis-reglen er en enkel måde at håndtere og tildele statsstøtte på, da virksomhedsstørrelsen er uden betydning, ligesom der kun gælder enkelte begrænsninger ift. støtteberettigede sektorer.⁴

Gruppefritagelsesforordningen

Den generelle gruppefritagelsesforordning⁵ giver mulighed for at yde støtte til aktiviteter, som er baseret på Kommissionens erfaring og på, at visse betingelser er forenelige med det indre marked. Det indebærer, at virksomheder kan modtage større støttebeløb end ved

² Kommissionens forordning (EU) Nr. 2023/2831 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte.

³ Vær opmærksomme på definitionen af "en enkelt virksomhed" i artikel 2, stk. 2, da koncerner i nogen tilfælde anses som en enkelt virksomhed.

⁴ Sektorerne for fiskeri og akvakultur, primærproduktion af landbrugsprodukter, m.v. har egne de minimis-regler, mens de minimis-forordningen ikke kan anvendes til eksportstøtte.

⁵ Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108, (EUT 2014 L 187), som senest ændret ved Kommissionens forordning (EU) 2023/1315 af 23. juni 2023.

anvendelse af de minimis-forordningen, men omvendt er der en række formelle krav, som skal være opfyldte, før gruppefritagelsesforordningen kan anvendes. Blandt andet gælder følgende krav:

- Støtten skal have tilskyndelsesvirkning
- Støtteintensiteten i de enkelte fritagelsesbestemmelser må ikke overskrides
- Virksomheder må ikke være kriseramte iht. EU's definition⁶
- Virksomheder skal fremgå af ansøgningen om EU-støtte eller senest på tidspunktet for tilsagn
- Det er ikke muligt at yde støtte til en virksomhed, der ikke har efterkommet et påbud om tilbagebetaling af støtte ydet i Danmark, som Kommissionen ved en tidligere afgørelse har erklæret ulovlig og uforenelig med det indre marked

Alle erklæringer til brug for at dokumentere ovenstående findes på vores [hjemmeside](#).

I denne annoncering er det mest oplagt at håndtere eventuel statsstøtte med artikel 56 om investeringsstøtte til lokal infrastruktur. Det er blandt andet et krav, at der gives adgang til infrastrukturen til interesserede brugere på åbne, gennemsigtige og ikke-diskriminerende betingelser. Den betaling, der opkræves for anvendelse eller ved salg af infrastrukturen, skal svare til markedsprisen.

Projektets håndtering af EU's statsstøtteregler skal beskrives i afsnit 6.1 i det elektroniske ansøgningsskema.

Markedsafsøgning, udbudsloven og tilbudsloven

Ansøger skal være opmærksom på, at reglerne om markedsafsøgning gælder for alle indkøb, som foretages med støtte med EU-midler. Det gælder private virksomheders indkøb såvel som offentliges. Læs mere om markedsafsøgning i *Vejledning om støtteberettigelse* på vores hjemmeside.

Alle offentlige myndigheder og offentligretlige organer skal udover reglerne om markedsafsøgning også sikre overholdelse af udbuds- og tilbudsloven. Reglerne gælder alle typer af indkøb og varierer alt efter størrelsen og typen af indkøb.

Ved anlægsinvesteringer er det vigtigt at være opmærksom på tilbudslovens regler, da denne også gælder for private, der indkøber med tilskud fra det offentlige.

Hvis projektaktiviteter påbegyndes, før projektet starter, kan udgifter til indkøb kun støttes, hvis reglerne om markedsafsøgning eller udbud er opfyldt, og der foreligger dokumentation herfor.

Ansøgere opfordres generelt til at sikre foranstaltninger, der imødegår social dumping. Det kan eksempelvis omfatte tiltag, der sikrer, at arbejdet i projektet foregår på danske løn- og arbejdsvilkår, hvorefter ansatte som medvirker til at opfylde kontrakten er sikret løn, arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af repræsentative

⁶ Jf. samme forordnings artikel 2, nr. 18), litra a-e).

arbejdsmarkedsparter i Danmark. En offentlig ordregiver kan dog ikke stille krav om, at en leverandør skal være omfattet af en overenskomst.

7. Ansøgningsproces

Ansøgning om EU-støtte fra Regionalfonden søges hos Indstillingsudvalg for bæredygtig byudvikling, der indstiller til Erhvervsstyrelsen om tildeling af midlerne. Ansøgningerne forventes behandlet på mødet i indstillingsudvalget den 19. februar 2026. Afslag eller tilsagn, herunder eventuelle øvrige betingelser for tilsagn om tilskud fra Regionalfonden meddeles ansøger snarest muligt herefter.

Ansøgninger om tilskud til projekter under denne annoncering vil – foruden en vurdering af opfyldelsen af de generelle regler for tildeling af EU-midler (legalitetskontrol) – blive vurderet på baggrund af programfastsatte krav og de udvælgelseskriterier, som fremgår af dette annonceringsmateriale i afsnit 3 og 5.

Erhvervsstyrelsen varetager sagsbehandlingen af de indkomne ansøgninger og udsteder tilsagn om EU-støtte eller afslag.

Webinar

Der afholdes to webinarer om annonceringen. Første webinar afholdes torsdag den 12. juni 2025, kl. 10.00-11.00, mens andet webinar afholdes tirsdag den 12. august 2025, kl. 10.00-11.30.

Det første webinar den 12. juni 2025 vil fokusere på selve annonceringens formål og indhold.

Det andet webinar den 12. august 2025 vil fokusere på, hvordan man administrerer og strukturerer et EU-projekt, herunder reglerne for projektadministration og støtteberettigelse samt gode råd.

Erhvervsstyrelsen anbefaler, at man deltager på begge webinarer.

Tilmeld dig webinaret den 12. juni 2025 kl. 10.00-11.00 på hjemmesiden [her](#).

Tilmeld dig webinaret den 12. august 2025 kl. 10.00-11.30 på hjemmesiden [her](#).

Behandling af personoplysninger

På hjemmesiden findes erklæring om underretning om behandling af personoplysninger i forbindelse med modtagelse af ansøgninger samt oplysning om ansøgers ansvar for egen behandling.

Indsendelse af ansøgning

Der kan kun indsendes én ansøgning pr. projekt. På hjemmesiden kan man downloade en samlet pakke med relevante dokumenter til ansøgningen. Ansøger kan finde *startpakken* [her](#).

I forbindelse med sagsbehandlingen af ansøgningerne kan Erhvervsstyrelsen anmode om supplerende eller uddybende oplysninger med henblik på at oplyse ansøgningen bedst muligt. Ansøgere vil i udgangspunktet have 10 arbejdsdage til at besvare sådanne henvendelser.

I ansøgningsskemaet skal ansøger være opmærksom på at få valgt den rigtige fond, prioritet, kontoplan, indsatsområde samt geografi, som kan være enten Sjælland eller øvrige regioner.

Ansøgningen skal indsendes via det [elektroniske ansøgningsskema](#) (kræver MitID-medarbejdersignatur).

Ansøgningsfrist

Fristen for indsendelse af ansøgninger til Indstillingsudvalget for bæredygtig byudvikling til ovennævnte tema under Regionalfonden er mandag den 3. november 2025 kl. 12.00.

Indsendes ansøgningen efter fristen, kan den blive afvist.

Yderligere information

For yderligere information om temaets faglige indhold eller om Regionalfonden samt ansøgningsprocessen kontakt:

Mette Hviid Hoff Jakobsen eller **Maria Bernhardson Rosendahl**

Projekter der indeholder virksomheds- og kompetenceudvikling, som får tilsagn om støtte, skal formidles på [den digitale erhvervsfremmeplatform](#). Det indebærer blandt andet, at virksomhedsrettede indsatser i projektet skal annonceres på platformen.